

Myter

Opbygning af analyse:

- Præsentation (Tekst, Tid/Periode), forfatter)
- Resumé
- Miljø karakteristik (Hvis relevant)
- Personkarakteristik (Tag de væsentlige, eller inddel dem i grupper f.eks. Guder.) (Maks 4personer) (Evt. Freuds personlighedsmodel) (Evt. Sartre) (Evt. Platon)
- Temaer (Emner som springer i øjnene) (Ved **myter** kan temaer skitseres, ved at overveje hvad den retfærdiggør, og hvad den årsagsforklarer)
- Budskab (Ved **myter** handler det om at se på nogle historiske træk, geografiske træk og samfundsforklaringer, f.eks. erhverv, kønsroller).
- Referencer til andre pensum tekster
- Evt. modsætninger i myten (godt/ondt)

Referencer til andre myter vi har læst:

Udo Hermans Video - Moderne tolkning af en skabelsesberetning

- Årsagsforklarer hvordan børn kommer til verden.

Urvæjten Ymer - Nordisk mytologi

- Årsagsforklarer ifølge den nordiske mytologi hvordan verden er blevet til, og hvem der bestemmer vores skæbne.

Syndefaldsmyten

- Årsagsforklarer blandt andet hvorfor der findes godt og ondt i verden.

Sekundær litteratur om myter vi har læst:

Om myter, Gyldendals Religionshistorie

Den mundtlige og skriftlige fortælling – Faglige forbindelser

Freuds personlighedsmodel

Generelt om myter:

Myte betyder fortælling, og er ofte mundtligt overleveret og først senere hen nedskrevet. Der kan derfor forekomme varianter. Myter kan skabe kosmos i en verden af kaos(skabelsesberetning). Hvor myterne laver klassifikationssystemer eks. Guder - mennesker - dyr eller om verdens struktur: Menneskeverden - gudeverden - Univers (planeter/stjerner).

Den kan fortælle noget om eksisterende familie mønstre, kønsroller, skæbnetro, død etc.

Når man læser en myte er den fastholdene i samfunds- og verdensforståelse(Fyrstesøn/daglejere). Den slår fast, at sådan er det!

Myten er magisk og overnaturlig og disse egenskaber er ofte ikke relaterede til menneskene.

Mytens funktion er (Fastholde os i verdensbilledet):

1. At forklare/beskrive altings forhold
Eks. verdens tilblivelse (i urjætten ymer).
2. Myten opdrager (Dikterer, dresserer) at sådan er det.
3. Myten retfærdiggøre/årsagsforklarer/begrunder opdragelsen.
Eks. Skæbnen (norner der bestemmer menneskets liv (i urjætten ymer).

Den formulerer en kosmos(orden) i en kaotisk verden.

Den kan bruges til en historisk, geografisk og menneskeligt indblik i en verden fra mytens oprindelse (Nordisk mytologi, danske oldtid frem til 1050). F.eks. erhverv eller kønsroller etc.

Freuds personlighedsmodel:

Østrigsk læge, (Psykolog), og arbejder selvfølgelig med menneskets sind.

Han mener seksualdriften (Libido driften), det er den vigtigste og mest grundlæggende drift i mennesket.

Dødsdriften (Aggressions driften), viser sig specielt efter 2. verdenskrig at være mindst ligeså styrende for menneskets handlinger som seksualdriften.

Over-jeg'et:

Samfundsværdier, dannet gennem opvækst af forældre, skole, samfund.

<-- Vi operere med bevidsthed i jeg'et og over jeg'et

Jeg'et:

Handlende del af individet.

Det'et/id'et:

Underbevidsthed

Drifter (Dyret) - De dyriske drifter - Det rå menneske - Lystbetonede handlinger.

Der er nogle **forsvarsmekanismer** som anvendes af individet når presset fra det'et/id'et bliver for stort:

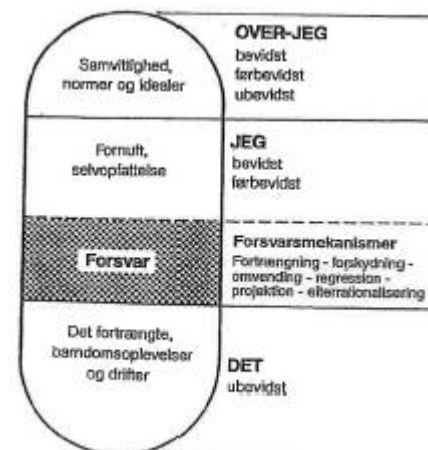
Fortrængning (Det vi hovedsagligt vil møde i litteraturen):

Når vi har oplevet noget forfærdeligt, voldtægt, incest, overfald. Når vi oplever noget forfærdeligt glemmer vi det/lægger låg på det, og ligger det ned i Det'et.

Efterrationalisering: Vi giver en rationel forklaring på noget der umiddelbart virker forkert/mærkeligt.

Sublimering: Vi omsætter behov/lyster som er forbudt at have i samfundet til noget accepteret, altså flytter en forbudt lyst til en eksempelvis passion for kunst.

Forskydning (Det vi hovedsagligt vil møde i litteraturen): Her flytter vi fokus fra noget meget skræmmende til noget mindre skræmmende.

Projektion: Man genkender nogle meget negative sider af sig selv i en anden person, og tillægger den anden person det negative side: Det handler ikke om mig.

Symboler:

Fallos: Mandligt kønsdel; pile, slotte, tårne, slanger, pinde etc. (penetrerende objekter)

Aggressions symbolik, maskulinitet, destruktion, ødelæggende, dominans, jægeren.

Udadrettet handling/udadrettet drift.

Vagina: Kvindelige kønsdel; Huler, muslingeskaller, huse, grotter.

Følelsesmæssige og positive handlinger: Omsorg, moderlighed, beskyttende, blidhed, afdæmpet feminine sider, Indadrettet bevægelse minus dominans. Empati

Sartre:

Jean-Paul Sartre (1905-1980)

Ateistisk eksistentiaalist, som arbejder med nogle grundbegreber i hans eksistenstankegang. Mennesket skaber sig selv via sine valg og handlinger, så der er ingen gudskabt plan, eller noget der er forudbestemt.

- Frihed
 - Hævdelsen, vores fremtid er ikke fastlåst, vi bestemmer selv.
 - Opfatter et menneske som et hvidt stykke papir, vi bestemmer selv.
 - Vi har ikke noget instinkt, vi bestemmer selv hvad vi vil, vi er ikke bundet af noget.
 - Vi er frie vi er på ingen måde fastlåst under en højere magt.
- Valg
 - Vi skal vælge vores eget liv.
 - Vi træffer vores fremtidig valg ud fra de valg vi har gjort før.
 - Der er konsekvenser for de valg vi tager, og vi skal leve op til dem.
 - Det onde er når vi ikke selv vælger hvilke valg vi tager, for så er vi ikke frie.
- Ansvar
 - Man har ansvar for sine handlinger.
 - Selv ansvarlig for at finde mening med livet
 - Ingen ansvar = ingen frihed.
- Angst
 - Vi er angst for noget der ikke eksistere, det vi ikke ved.
 - Angst er noget udefineret.
 - Man ved ikke hvilken konsekvensen vores valg giver, og dette er vi angst for.
 - Vi er angst for at tage ansvar.
 - Angst for intetheden.
 - Man kender ikke det der kommer.
- Skyld
 - Skyld i egen handling
 - 100% ansvarlig for det man gør.
 - Skyld kan også være noget godt.
 - Man er skyldig for alt det man gør.
 - Man er skyldig i at være passiv, du er også skyldig hvis man ikke gør noget.
 - Man vil gerne have at skylden, skal placeres hos nogen.

- Fremmedgørelse
 - Vi bliver påvirket af andre handlinger.
 - Man bliver påvirket af det miljø vi befinder os i.
 - Man bliver fremmedgjort hvis man ikke gør det man selv vil.
 - Vi opnår fremmedgørelse når det er meningsløst det vi gør, vi skal skabe mening med livet.

Platon:

Platon i det antikke Grækenland (400år før vores tidsregning)

Filosof, matematiker, dualist(opfatter verden som tvedelt i en ideel verden (ideernes Verden) og en skyggeverden/illusionsverden).

Et par enkelte individer er udvalgte og kan gennem uddannelse trænes i at udvikle en indsigt i ideernes verden.

De udvalgte har en erindring/længsel, kaldet Eros.

De udvalgte = De uddannede

I romantikken(1800-tallet)

Er de udvalgte = kunstnerne = de formidler viden om ideernes verden = det gør de gennem kunsten.